

AFKONDIGINGSBLAD VAN SINT MAARTEN

Jaargang 2022

No. 66

Landsverordening van de 16^e december 2022 tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2019 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2019)

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling, en conform de strekking van artikel 52 tot en met artikel 55 van de Comptabiliteitslandsverordening, de jaarrekening van het Land over het dienstjaar 2019 bij landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel 1

De jaarrekening voor het dienstjaar 2019, welke de periode beslaat van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019, wordt vastgesteld overeenkomstig bijlage 1 bij deze landsverordening.

Artikel 2

Ter kennisname van de Staten zijn, conform artikel 54, tweede lid, onderdelen a en b, van de Comptabiliteitslandsverordening, bij deze landsverordening gevoegd:

- a. de accountantsverklaring en het daarbij behorende verslag van de accountant van het Land van 23 februari 2022 als bijlage 2; en,
- b. het verslag van de Algemene Rekenkamer: 'Financial statements of Sint Maarten 2019', als bijlage 3.

Artikel 3

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening vaststelling jaarrekening 2019.

Artikel 4

1. Deze landsverordening treedt, zodra deze in het Afkondigingsblad is geplaatst, in werking met ingang van de eerste dag van de zevende week na de datum van bekrachtiging.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt deze landsverordening:
  - a. in werking met ingang van de eerste dag van de derde week na de beslissing van het Constitutioneel Hof indien de Ombudsman een zaak aanhangig heeft gemaakt als bedoeld in artikel 127, derde lid, van de Staatsregeling; of,
  - b. niet in werking indien het Constitutioneel Hof oordeelt dat deze landsverordening niet verenigbaar is met de Staatsregeling.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg, de *zestiende* december 2022
De Gouverneur van Sint Maarten

De *zestiende* december 2022
De Minister van Financiën

De Minister van Algemene Zaken

Uitgegeven de *twintigste* december 2022
De Minister van Algemene Zaken
Namens deze,
Hoofd afdeling Juridische Zaken & Wetgeving

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

De jaarrekening 2019 van Sint Maarten omvat de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019. Dit is de negende jaarrekening van het Land Sint Maarten.

De jaarrekening is door de Stichting Overheidsaccountantsbureau, de accountant van het Land, en de Algemene Rekenkamer uitgebreid becommentarieerd. De conclusies en bevindingen worden door alle ministeries opgepakt en de tekortkomingen in de organisatie van interne controlemaatregelen zullen projectmatig worden aangepakt zodat binnen een paar jaar de jaarrekeningen kunnen worden voorzien van een goedkeurende verklaring.

Aan de vormgeving en wettelijk voorgeschreven specificaties is in de jaarrekening 2019 zoveel mogelijk aandacht geschonken. Voor de jaren 2018, 2019 en 2020 heeft de Rijksministerraad Sint Maarten toestemming gegeven om tijdelijke tekorten te realiseren, op basis van artikel 25 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. Over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 bedraagt het nadelig saldo NAf 20 miljoen. In 2022 zal in de Rijksministerraad worden vastgesteld of alle verstrekte liquiditeitshulp als lening of als gift zal worden aangemerkt waarmee duidelijk zal worden welk deel van de exploitatietekorten voor compensatie in aanmerking komen. Op basis van de projecties van het IMF worden er overigens geen overschotten verwacht vóór 2024.

Verbeteringen ten aanzien van de jaarrekening

Het financieel beheer is structureel niet op orde en dat wordt pijnlijk duidelijk bij het opstellen van de jaarrekeningen en de controle en bevindingen van de SOAB en Algemene Rekenkamer.

Aanzienlijke investeringen in de verbetering van het financieel beheer zijn nodig om deze vicieuze cirkel te doorbreken. De doelstelling het financieel beheer te verbeteren is inmiddels in het landspakket opgenomen waardoor de financiering van de initiatieven binnen handbereik lijken te komen.

Tekortkomingen in de jaarrekeningen vloeien vooral voort uit de onzekerheden die bestaan bij specifieke balansrekeningen (vaste activa, vorderingen, schulden, studieleningen, tussenrekeningen) waarvan de waardering bemoeilijkt wordt vanwege jarenlang opgebouwde bestandsvervuilingen. Hoewel opschoning van deze rekeningen in het kader van het landspakket zijn gepland, is het niet zinvol om de verwerking daarvan in de jaarrekeningen tot 2020 af te ronden; dit zou oplevering van deze dossier opnieuw ernstig vertragen.

Wettelijke termijnen

De wettelijke termijnen aangaande de jaarrekening en indiening hiervan zijn terug te vinden in Hoofdstuk 4, paragraaf 4, van de Comptabiliteitslandsverordening.

Sint Maarten heeft de wettelijke termijnen voor het opmaken en indienen van de jaarrekening 2019 niet kunnen waarmaken. Een aantal belangrijke knelpunten hebben hierbij een rol gespeeld:

1. Het ministerie van Financiën heeft onvoldoende, zowel kwantitatief als kwalitatief, personeel. Zo is de positie van Hoofd Comptabiliteit nog immer (2021) vacant en is de gebruikte financiële software obsoleet en dringend aan vervanging toe;
2. De diverse trajecten en plannen ter verbetering van het financieel beheer zijn niet in uitvoering genomen, mede door gebrek aan middelen ter financiering van die plannen;
3. Sint Maarten kent sinds 2010 diverse bestuurswisselingen waardoor er weinig tot geen continuïteit bestond van het binnen het ministerie gevoerde beleid.

Om ervoor te zorgen dat achterstanden in de oplevering van de jaarrekening voortaan tijdig wordt vastgesteld zijn de volgende maatregelen genomen:

1.Externe assistentie is ingehuurd om het tekort in de personele bezetting te compenseren en zodoende de opgelopen achterstanden in te lopen.

2.De plannen ter verbetering van het financieel beheer worden zo snel als mogelijk, binnen de structuren van het landspakket, uitgevoerd.

Met de realisatie van deze structurele stappen zal een tijdig opgestelde jaarrekening, een belangrijke informatiebron, voortaan voor alle actoren in het begrotingsproces op tijd beschikbaar zijn.

Inhoud jaarrekening

Een jaarrekening dient niet alleen tijdig te worden ingediend, maar inhoudelijk een correcte weerslag te geven van het gevoerde beleid. Ook de inhoud van de jaarrekening 2019 heeft een moeilijk proces doorlopen.

Naast de maatregelen om te komen tot een tijdige jaarrekening zijn er ook maatregelen genomen om de inhoud van de jaarrekening te verbeteren. In het landspakket is aandacht besteed aan het opschonen van balansposten waardoor de historische gegevens accuraat worden.

Verder zijn de voorwaarden uit de comptabiliteitslandsverordening waaraan de jaarrekening moet voldoen als uitgangspunten opgenomen in de werkzaamheden.

Bezwaren van de Algemene Rekenkamer

Een van de wettelijke taken van de Algemene Rekenkamer betreft op grond van artikel 23, eerste lid, van de Landsverordening Algemene

Rekenkamer, het doen van onderzoek naar het gevoerde financiële beheer van de ministers en de jaarlijkse verantwoording daarover. Ter uitvoering van deze taak heeft de Algemene Rekenkamer een controle uitgevoerd op de jaarrekening 2019.

In diens conceptverslag heeft de Algemene Rekenkamer een aantal aanbevelingen gedaan, waarop de Minister van Financiën heeft gereageerd. De reactie van de Minister van Financiën is opgenomen in het finale rapport van de Algemene Rekenkamer.

Het finale rapport van de Algemene Rekenkamer is kritisch ten aanzien van de jaarrekening 2019. Bij de jaarrekening worden, terecht, opmerkingen geplaatst over het financiële beheer van de overheid zoals dat heeft plaatsgevonden.

De Algemene Rekenkamer heeft ook zeer concrete aanbevelingen gedaan om het financiële beheer te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn onverkort overgenomen door de Minister van Financiën in zijn reactie op het conceptrapport.

Wat uit het finale rapport van de Algemene Rekenkamer echter niet blijkt is een formeel bezwaar tegen de jaarrekening zoals deze ter toetsing is voorgelegd. Indien de Algemene Rekenkamer dit bezwaar kenbaar had willen maken, dan was een procedure conform artikel 28 en 29 Landsverordening Algemene Rekenkamer noodzakelijk geweest.

Zonder dit formele bezwaar van de Algemene Rekenkamer kan de jaarrekening 2019 conform procedure, bij landsverordening worden vastgesteld.

Artikelsgewijs deel

Artikel 1

Met dit artikel wordt de jaarrekening 2019, welke als bijlage bij het ontwerp van landsverordening is gevoegd, vastgesteld.

Artikelen 2, 3 en 4

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

De Minister van Financiën

De Minister van Algemene Zaken